

တၢ်ကွဲးဖျဉ် အရ့ဒိၣ်လၢကသ့ၣ်ညါ

DDD

Nebraska Department of Health and Human Services, Division of Developmental Disabilities
(နံၣ်တြၢ်စကၢ်ဆူၣ်ချ့ဒီးပုၤကညီတၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတဖၣ်ဝဲၤကျိၤ, တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တၢ်သ့တဘၣ်တဖၣ်အိၣ်တမံၤအဝဲၤဒ့)

IBA

Individual Budget Amount a participant's budget to pay for services.
(ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်နီၣ်ဒွဲး-ပုၤန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်တၢ်တဂၤအစ့တၢ်ပၣ်လၢကဟ့ၣ်တၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤအဘူးအလဲတဖၣ်အဂီၢ်)

ICAP

Inventory for Client & Agency Planning: the assessment used. (တၢ်ဖိတၢ်လံၤအစရီၤလၢပုၤစူးကၢ်တၢ်ဖိဒီး ကရၢၤချၢ်စးတၢ်တိၣ်ကျဲၤအဂီၢ် - တၢ်သမံၤသမိးလၢ တၢ်စူးကၢ်အီၤ.)

ISP

Individual Support Plan: a participant's person-centered plan.
(ပုၤတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်တိၣ်ကျဲၤ-ပုၤန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်တၢ် အတၢ်တိၣ်ကျဲၤလၢတဘၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢအနီၣ်တဂၤအဂီၢ်.)

OAP

Objective Assessment Process: the process to determine budget.
(တၢ်သမံၤသမိးတၢ်တိၣ်ပၣ်အကျိၤအကျဲ-တၢ်အကျိၤအကျဲလၢကဆၢတၢ်စ့တိၣ်ပၣ်.)

တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢပုၤစးဆၢတၢ်သံကွၢ်သံဒီးတဖၣ်အဂီၢ်

ဖဲနတၢ်တၢ်ဒီးသံကွၢ်အခါန့ၣ် သ့ၣ်ညါလၢ ICAP အံၤ တဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤလၢ ကဆၢတၢ် ပုၤန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ်တၢ်တဂၤအတၢ်လိၣ်တဘၣ် လၢတၢ်ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ICAP မ့ၢ် တၢ်သမံၤသမိးလၢ အသန့ၣ်ထီၣ်အသးလၢတၢ်လိၣ်တဘၣ်အဖိခိၣ်, တမ့ၢ်အဒီးသန့ၣ်ထီၣ်အသးလၢတၢ်သ့တဘၣ်အဖိခိၣ်တဘၣ်. တၢ်အံၤအခီပညီမ့ၢ် ပသမံၤသမိး ပုၤန့ၣ်လီၤပၣ်ယုၣ် တၢ်တဂၤအံၤကမၤတၢ်ဖဲတၢ်မၤဒဲလဲၣ် မ့မ့ၢ်လၢ အဝဲသ့ၣ်တအိၣ်ဒီးတၢ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲတဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲနဟ့ၣ်အမးဆူတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတမံၤအခါန့ၣ်, ဆိကမိၣ်ထံတၢ်ဆိၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်တၢ်မနုၤတဖၣ်တဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.တဘျီတခါန့ၣ် နသးပုၤနီၣ် နဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤဆဲးအါလဲၣ် ဒီဖျါလၢ နဟ့ၣ်အီၤ ကိးနံၤဒဲးအယိန့ၣ်လီၤ. ဖဲနဟ့ၣ် ပုၤန့ၣ်လီၤ ပၣ်ယုၣ်တၢ်တဂၤအမးအခါန့ၣ်, နကဘၣ် ဆိကမိၣ်ထံ တၢ်အံၤထွဲကွၢ်ထွဲ မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤ မ့ၢ်တအိၣ်တဘၣ် န့ၣ် အဝဲကမၤတၢ်ဒဲလဲၣ် န့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ် တအိၣ်တဘၣ် တနံၤ အဂီၢ်န့ၣ်အဝဲသ့ၣ်ကမၤသးဒဲလဲၣ်.

ဖဲနတန့ၢ်ပၢ်တၢ်ဟ့ၣ်အမးနီၣ်ထီၣ်အခါ မ့တမ့ၢ် တၢ်သံကွၢ်တခါန့ၣ်, တဲဘၣ်ပုၤတဂၤလၢ အသံကွၢ်သံဒီးန့ၣ်တက့ၢ်. နသံကွၢ်တၢ်သံကွၢ်တဖၣ်သ့လီၤ. ပုၤလၢအမၤပုၤ ICAP အိၣ်ဝဲဖဲန့ၣ်လၢ ကမၤစၢၤ နစံးဆၢတၢ်ဘၣ်တဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတဂၤအံၤတဲန့ၣ်လၢ နတၢ်စံးဆၢ ကြးမ့ၢ်မနုၤလဲၣ်န့ၣ် တသ့ဘၣ်.

DHHS Division of Developmental Disabilities

Nebraska State Office Building, 3rd floor 301
Centennial Mall South
PO Box 98947
Lincoln, NE 68509-8947

လီၤတဲမိ - 877-667-6266
လီၤပရၢ - dhhs.developmentaldisabilities@nebraska.gov

Developmental Disabilities (DD) Waiver Services

တၢ်သမံၤသမိးတၢ် & စ့တိၣ်ပၣ်

NEBRASKA
Good Life. Great Mission.

DEPT. OF HEALTH AND HUMAN SERVICES

“Helping People Live Better Lives”

တၢ်အိၣ်သးနီၣ်နီၣ်တၢ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲ(OAP) ဒီး စုတီၣ်ပာ်

တၢ်အိၣ်သးနီၣ်နီၣ်တၢ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲအံၤတၢ်စူးကါအိၣ်လၢကဆၢတၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤပာ်ပာ်တၢ်အနီၣ်တၢ်ဂၢၢ်စုၣ်တၢ်န့ၣ်တၢ်တၢ်စုတီၣ်ပာ်အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွးန့ၣ်လီၤ. လၢ ကီၢ်စဲၣ်သဲးစး, [Neb. Rev. Stat. 83-1216\(1\)](#), အဖီလၢ, DHHS ကဘၣ်စူးကါ တၢ်အိၣ်သးနီၣ်နီၣ်အကျိၤအကျဲလၢ ကဆၢတၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤပာ်ပာ်တၢ်တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤကျိၣ်စုအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွးလၢ ကဟ့ၣ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် Medicaid Home and Community-Based Services (HCBS) Developmental Disabilities Waiver တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတဖၣ်အဘူးအလဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အစၢတဖၣ်လၢ တၢ်အိၣ်သးနီၣ်နီၣ်တၢ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲအံၤတၢ်ကွဲးကျိးထံအိၣ်ဆူ ပုၤန့ၣ်လီၤပာ်ပာ်တၢ်အနီၣ်တၢ်ဂၢၢ်စုၣ် စုတီၣ်ပာ်အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွး(IBA)န့ၣ်လီၤ. စုတီၣ်ပာ်အံၤမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤကျိၣ်စုအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွး အအါကတၢ်လၢအအိၣ်ဆူ ပုၤန့ၣ်လီၤပာ်ပာ်တၢ်တၢ်အအိၣ်ဖဲ တၢ်ကွဲးကျိးကွဲးအနီၣ်စုၣ်န့ၣ်လီၤ.

စုတီၣ်ပာ်အံၤတၢ်ဆၢတၢ်အိၣ်လၢတၢ်အိၣ်သးနီၣ်နီၣ်တၢ်သမံသမိးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. နီၣ်တၢ်ဂၢၢ်စုၣ်စုတီၣ်ပာ်အနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွးအံၤတၢ်ဆၢတၢ်အိၣ်လၢတၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤပာ်ပာ်တၢ်အနီၣ်တၢ်ဂၢၢ်စုၣ် တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်တီၢ်ကျိၣ်(ISP) တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အဆိကတၢ်လၢ တၢ်မၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်သးနီၣ်နီၣ်တၢ်သမံသမိးတၢ်မၤအကျိၤအကျဲအံၤ အတၢ်ပညိၣ်မ့ၢ်လၢကဒူး တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤကျိၣ်စုအနီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွးလၢ အထံသိးလၢ ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢအကြးဝဲဘၣ်ဝဲလၢအအိၣ်ဒီး တၢ်သ့ဖဲသ့မၤဒီးတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢအဒိသိးလိာ်သးတဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်သးနီၣ်နီၣ်တၢ်သမံသမိးအကျိၤအကျဲအံၤတၢ်မၤအိၣ်ဖဲပုၤတၢ်အံၤမ့ၢ်ပုၤအသီဆူတၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတဖၣ်ဒီး ခံန့ၣ်တဘျီဖဲဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤန့ၣ်လီၤပာ်ပာ်တၢ်အပူၤကွဲးထွဲတၢ်တၢ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်တၢ်သံကွဲးသံဒီးအိၣ်ဘၣ်ဖဲပုၤကွဲးထွဲတၢ်တဘျီဘၣ်ဒါဒီး တၢ်နီၣ်ထီၣ်ဘၣ်အခါန့ၣ်လီၤ. ပုၤကွဲးထွဲတၢ်တဘျီဘၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်အိၣ်ဘၣ်ဘၣ် ICAP ကအိၣ်ထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ ပုၤကွဲးထွဲတၢ်စံးဝဲလၢအဝဲသ့ၣ်ဘၣ်သး ထီၣ်ဒိကန့ၣ်မ့ၢ် န့ၣ်လီၤပာ်ပာ်လၢ ICAP တၢ်သံကွဲးသံဒီးအခါန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်န့ၣ်လီၤပာ်ပာ်လၢလီၤ.

တၢ်ဖိတၢ်လံၤအစရီၤလၢ ပုၤစူးကါတၢ်ဖိဒီး ကရၢခၢၣ်စးတၢ်တီၢ်ကျိၣ်အဂီၢ် (ICAP)

တၢ်ဖိတၢ်လံၤအစရီၤလၢ ပုၤစူးကါတၢ်ဖိဒီး ကရၢခၢၣ်စးတၢ်တီၢ်ကျိၣ်အဂီၢ် (ICAP) မ့ၢ်တၢ်သမံသမိးတၢ်ခါလၢတၢ်စူးကါအိၣ်လၢ ကထီၣ်ကွဲး ပုၤတၢ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်, တၢ်သ့ဖဲသ့မၤတဖၣ်, ဒီး တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လၢ တၢ်အိၣ်သးနီၣ်နီၣ်တၢ်သမံသမိးတၢ်အကျိၤအကျဲန့ၣ်လီၤ.

ICAP မ့ၢ် တၢ်သမံသမိးတၢ်ခါလၢထံကီၢ်သ့ၣ်ညါပာ်ပာ်နီၣ်တၢ်ခါန့ၣ်လီၤ. Nebraska စူးကါအိၣ်လၢ ကမၤလီၤတၢ် တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤကျိၣ်စုအံၤတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအိၣ်ဒ် တၢ်လိၣ်ဘၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

ICAP ထီၣ်ကွဲး တၢ်မၤဘၣ်လိာ်တၢ်အတၢ်သ့ဖဲသ့မၤလွဲၢ်ကလုာ်န့ၣ်လီၤ-

- နီၣ်ခိအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတၢ်သ့ဖဲသ့မၤတဖၣ်
- တၢ်ရဲလိာ်မၤသကိးတၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးကျါဆဲးကျါတၢ်သ့ဖဲသ့မၤတဖၣ်
- နီၣ်တၢ်ဂၢၢ်စုၣ်မူတၢ်သ့ဖဲသ့မၤတဖၣ်
- ပုၤတၢ်တၢ်အိၣ်မူတၢ်သ့ဖဲသ့မၤတဖၣ်

ICAP ထီၣ်ကွဲး တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပာ်သး ဃိးကလုာ်န့ၣ်လီၤ-

- တၢ်မၤဆါလီၤနီၣ်ကစၢ်အသး
- တၢ်မၤဆါပုၤအဂၢၤတဖၣ်
- တၢ်မၤဟးဂီၢ်စုလိာ်ခိၣ်ခိၣ်
- တၢ်ဟ့ၣ်ပာ်သးလၢအဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ကီၢ်တၢ်ခဲ
- လုာ်လၢလီၤဆီ/လုာ်လၢမၤပံၤမၤကွၢ်တဖၣ်
- တၢ်ဟ့ၣ်ပာ်သးလၢ အမၤသးထီၣ်ပုၤလၢတၢ်ရဲလိာ်မ့ၢ်လိာ်ပုၤ
- တၢ်ဟ့ၣ်ပာ်သးလၢအဲၣ်ဒီးအိၣ်ထဲတၢ် မ့ၢ်တမ့ၢ် လၢတသးစၢ်ဆၢတၢ်
- တၢ်ဟ့ၣ်ပာ်သးလၢတမၤသကိးတၢ်

တၢ်မၤပုၤ ICAP

ICAP အံၤတၢ်မၤအိၣ်ဘၣ်ဒီးတၢ်ထံၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်လၢ ပုၤသ့ၣ်တဖၣ်လၢ အသ့ၣ်ညါပုၤန့ၣ်လီၤပာ်ပာ်တၢ်အဂ့ၢ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဘၣ်ဒီးပုၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်သံကွဲးသံဒီးတဖၣ်ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဘၣ်ဒီးပုၤန့ၣ်လီၤပာ်ပာ်တၢ်အသရၣ်သရၣ်မ့ၢ်, ပုၤသိၣ်လိာ်တၢ်, ဟံၣ်ဖိဃီဖိ, ပုၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤစၢၤအပုၤမၤတၢ်ဖိ, ဒီး အဂၢၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်နကဘၣ်တၢ်သံကွဲးသံဒီးဖဲ ICAP တၢ်မၤအကျိၤအကျဲအတီၢ်ပုၤ မ့ၢ်လၢန-

- 1 သ့ၣ်ညါတၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤပာ်ပာ်တၢ်ယံာ်ဝဲအစၢၤကတၢ်သၢလၢန့ၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်ညါပုၤတၢ်အံၤယံာ်ဝဲ, န့ၣ်ညါအါဘၣ်ဘၣ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်သ့ဖဲသ့မၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- 2 န့ၣ်ညါပုၤန့ၣ်လီၤမၤတၢ်ထီၣ်ဒိတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ညါပုၤတၢ်ဆီၣ်ထွဲလၢတၢ်ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ မ့ၢ်တမ့ၢ် ဒ်အအိၣ်ဝဲအသိးလီၤလီၤ ဆူပုၤတၢ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤတၢ်လၢအမၤ ICAP သမံသမိးဝဲ လံာ်တီၢ်လံာ်မိတဖၣ် ဒ်သိးကွဲးအတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖၣ်, တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲတၢ်ဂ့ၢ်ထၢဖိၣ်, ကသံၣ်ကသီတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးဃါတဖၣ်, သဲးစးလံာ်တီၢ်လံာ်မိတဖၣ်, ဒီး ပုၤဟ့ၣ်လီၤတၢ်မၤစၢၤအတၢ်သမံသမိးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤတၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်သိၣ်လိာ်လၢကဟ့ၣ် ICAP အမး လၢတၢ်သံကွဲးသံဒီး လံာ်တီၢ်လံာ်မိတဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကီၢ်စဲၣ်အတီၢ်ပတီၢ်ဒီး တၢ်မၤအကျိၤအကျဲတဖၣ်တၢ်ပာ်ဖျါအိၣ်လၢ ICAP လံာ်န့ၣ်ကျဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ICAP အံၤ တၢ်ဖၢန့ၣ်လီၤအိၣ်လၢခိၣ်ဖျါထၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲအပူၤလၢ အဒူးအမးန့ၣ်လီၤ. အမးအံၤ ဆၢတံာ် စုတီၣ်ပာ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲ ICAP အစၢအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆီတလဲဆူ စုတီၣ်ပာ်န့ၣ်, တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤပုၤဟ့ၣ်ဆူတၢ်မ့ၢ်ခါခိၣ် ဟ့ၣ်နီၤလီၤ နီၣ်ဂံၢ်နီၣ်ဒွးအံၤဘၣ်ဒီး ပုၤန့ၣ်လီၤပာ်ပာ်တၢ်တၢ်ဒီး ဒူးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဟ့ၣ်မၤစၢၤတၢ်တီၢ်ကျိၣ်န့ၣ်လီၤ.